

(Ф 03.02 – 92)

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародного туризму та країнознавства

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

Ю. Волошин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

А. Гудманян

06 09 2020 р.

08 09 2020 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Спортивний туризм»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Об'єктом професійної програми: Туризмознавство

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	КР / КПр	Форма сем. контролю
Дня	3	90/3	30	15	45	-	екзамен 3с
Зачина	3, 4	90/3	3 с.- 6	4 с.- 4	3 с.24 4 с.-56 Усього 80	К. р 4 с.	екзамен 4 с

Додаток РБ-17-242/19 – 1.15

СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2020

Робочу програму навчальної дисципліни «Спортивний туризм» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РБ-17-242/19, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», освітньо-професійної програми «Туризмознавство» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
доцент кафедри
міжнародного туризму та країнознавства

С.П. Фокін

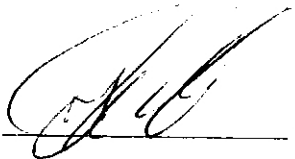
Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 242 «Туризм» (освітньо-професійна програма «Туризмознавство») – кафедри міжнародного туризму та країнознавства, протокол № 11 від 01.09.2020 р.

Завідувач кафедри

І. Дудник

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 7 від «1» 09 2020 р.

Голова НМРР

К.Сидоренко

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

ЗМІСТ

сторінка

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	4
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни	6
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивний туризм»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2019
		стор. 2 з 14	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням № 071/роз від 10.07.2019 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують туристський профіль фахівця в області спортивного туризму.

Метою викладання дисципліни є розкриття сучасних концепцій, понять, методів та технологій розвитку спортивного туризму, формування у студентів уявлення про форми й види спортивного туризму як складової частини феномену туризму.

Навчальна дисципліна «Спортивний туризм» виконує важливі світоглядні функції, відіграє синтезуючу роль відносно багатьох галузевих професійно-орієнтованих дисциплін.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння методами та технологіями організації спортивного туризму, знайомство з понятійно-категорійним апаратом курсу;
- набуття специфічних знань та вмінь з різних форм і видів спортивного туризму;
- використання набутих знань для формування сучасного фахівця туристичної сфери.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
 - здатність спілкуватися іноземною мовою
 - уміння дотримуватись норм здорового способу життя та впроваджувати їх у особистій та професійній діяльності;
 - знання та розуміння предметної області своєї професії
 - розуміння процесів організації туристичних подорожей і спортивного туристичного обслуговування
 - розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем
 - здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах
 - здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести презентаційну роботу
 - здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства добирати, систематизувати й аналізувати інформацію з дисципліни спортивний туризм
- Навчальна дисципліна «Спортивний туризм» є базовою для вивчення навчальних дисциплін: «Рекреалогія», «Громадські туристичні організації», «Туристичне краєзнавство», «Організація туристичних подорожей», «Організація екскурсійної діяльності», «Організація транспортних послуг», «Організація готельних послуг», «Маркетинг в туризмі», «Менеджмент в туризмі».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: модуля №1 «Організація, зміст та форми спортивного туризму» та модуля № 2 «Методика проведення спортивних туристських заходів», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивний туризм»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2019
		стор. 3 з 14	

засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль №1 «Організація, зміст та форми спортивного туризму»

Тема 1. Мета і основні завдання предмету. Структура предмету, взаємозв'язок з іншими предметами, зв'язок дисципліни з практичною діяльністю. Основні поняття та визначення в спортивно-оздоровчому і спортивному туризмі. Спортивно-оздоровчий туризм як соціальне явище. Основні функції спортивного туризму. Роль спортивного туризму у формуванні особистості. Прогноз Всесвітньої туристської організації на третє тисячоліття щодо розвитку активних видів туризму у світі

Тема 2. Історичні аспекти розвитку спортивного туризму в Україні. Законодавчі і нормативні документи що регламентують розвиток спортивного туризму в Україні. Основні етапи розвитку туризму в світі та їх взаємозв'язок зі спортивним і спортивно-оздоровчим туризмом. Сучасний стан і перспективи розвитку спортивного і спортивно-оздоровчого туризму в Україні. Закони, нормативні документи, правила, що регламентують проведення подорожей зі спортивного туризму в Україні. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Суб'єкти діяльності, які займаються розвитком спортивного туризму в Україні.

Тема 3. Основні форми та види спортивно-оздоровчого і спортивного туризму: прогулянки, екскурсії, експедиції, походи, туристські табори, зльоти, змагання тощо. Правила проведення змагань зі спортивного туризму. Класифікація видів подорожей у спортивному туризмі. Види змагань зі спортивного та спортивно-оздоровчого туризму. Організація і проведення масових туристських зльотів та змагань. Збереження природи під час проведення туристських подорожей.

Тема 4. Методологічні принципи організації туристсько-краєзнавчої діяльності (ТКД). Принцип комплексного підходу до організації ТКД. Принцип поєднання туристської, краєзнавчої і екологічної діяльності. Принцип поступового освоєння навколишнього світу і набуття туристського досвіду. Від краєзнавства до країнознавства. Від самопізнання до самореалізації особистості. Від кодексу честі туристської групи до - Глобального етичного кодексу туризму. Принцип туристсько-краєзнавчих циклів. Принцип посадової структури самоврядування туристської групи.

Модуль № 2. „Методика проведення спортивних туристських заходів”

Тема 1. Методика організації подорожей з активними способами пересування. Організація туристського побуту. Стратегія і тактика проведення туристської подорожі. Організація подорожі в трьох частинах туристсько-краєзнавчого циклу. Підготовка до подорожі. Проведення подорожі. Підведення підсумків подорожі. Складання звіту. Використання інформаційної мережі Інтернет в організації туристського походу. Призначення привалів, їх періодичність і тривалість в залежності від похідної ситуації. Облаштування біваку. Типи та види вогнищ. Розпалювання вогнища у погану погоду. Вимоги до місця ночівлі з точки зору безпеки та комфорту. Приготування їжі. Режим харчування в поході. Складання меню, збереження продуктів в поході. Дозвілля в поході. Стратегічний перспективний план подорожі. Особливості стратегії для походів різної категорії складності. Стратегічні схеми побудови маршруту: лінійний, радіальний, кільцевий, змішаний маршрут. Запасний та аварійний варіанти маршруту. Тактика ходового дня та тактика подолання конкретних природних перешкод. Складання графіку маршруту. Коректування графіку руху і маршруту з врахуванням реальних обставин. Місце керівника при пересуванні на маршруті. Тактичний розбір кожного дня і походу в цілому.

Тема 2. Навігація на маршрутах походів. Способи орієнтування на місцевості. Техніка пересування і подолання перешкод. Психолого-педагогічні аспекти проведення спортивного походу. Забезпечення безпеки на маршруті подорожі. Екстремальні ситуації в

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивний туризм»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2019
		стор. 4 з 14	

спортивному поході та їх подолання. Перша медична допомога в поході. Фізична і технічна підготовка туриста.

Тема 3. Організація спортивних походів за видами туризму. Пішохідний туризм. Гірський туризм. Альпінізм. Лижний туризм. Велосипедний туризм. Водний туризм. Автомобільний та мотоциклетний туризм. Спелеологічний туризм. Вітрильний туризм. Екстремальні типи походів спортивного туризму

Тема 4. Класифіковані туристські спортивні маршрути України. Особливості проведення походів в основних туристських регіонах України. Маршрути туристських подорожей по Україні. Туристські регіони України: Крим, Карпати, Поділля, Північні, Східні, Південні та Центральні регіони України. Методика визначення категорій складності туристських спортивних походів. Регіональні особливості спортивного туризму в Україні. Класифікація маршрутів спортивних туристських походів Україною. Маршрути спортивних туристських походів в Кримському регіоні. Маршрути спортивних туристських походів у Карпатах. Пішохідні туристські маршрути та їх характеристика.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Організація, зміст та форми спортивного туризму»									
1.1	Теоретико-методологічні засади «Спортивного туризму» Основні функції спортивного туризму.	1 семестр				1 семестр			
		4	2	-	2			-	3
1.2	Історичні аспекти розвитку спортивного туризму	4	2	-	2	11	2	-	3
1.3	Законодавчі і нормативні документи що регламентують розвиток спортивного туризму в Україні	4	2	-	2			-	3
1.4	Сучасний стан і перспективи розвитку спортивного туризму в Україні	4	1	2	1			-	3
1.5	Основні форми та види спортивно-оздоровчого і спортивного туризму	4	2	-	2	11	2	-	3
1.6	Методологічні принципи організації спортивного туризму	5	2	2	1			-	3
1.7	Використання інформаційної мережі Інтернет в організації туристського походу	5	2	2	1	8	2	-	2
1.8	Новітні технології спорядження для різних видів спортивних походів.	5	-		5			-	2
1.9	Класифікація видів подорожей у спортивному туризмі	5	2	-	3			-	2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.10	Модульна контрольна робота № 1	4	–	1	3				
Усього за модулем №1		44	15	7	22	30	6	-	24
Модуль №2 «Методика проведення спортивних туристських заходів»									
2.1	Методика проведення спортивних туристських заходів	4	2	-	2	25		2	6
2.2.	Режим харчування в поході	4	2	-	2				6
2.3	Запасний та аварійний варіанти маршруту.	4	2	-	2				6
2.4	Орієнтування за допомогою карти і компасу. Орієнтування за допомогою системи GPS	6	2	2	2				5
2.5	Психолого-педагогічні аспекти проведення спортивного походу.	4	2	-	2	27		2	5
2.6	Екстремальні ситуації в спортивному поході та їх подолання. Перша медична допомога в поході.	5	2	2	1				5
2.7	Організація спортивних походів за видами туризму	5	2	2	1				5
2.8	Регіональні особливості спортивного туризму в Україні	5	-		5				5
2.9	Класифіковані туристські спортивні маршрути України. Маршрути туристських подорожей Україною	5	1	1	3				5
2.10	Модульна контрольна робота № 1	4	–	1	3				
2.11	Контрольна робота					8			8
Усього за модулем №2		46	15	8	23	60	-	4	56
Усього за навчальною дисципліною		90	30	15	45	90	6	4	80

2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену, або підсумкової контрольної роботи (в випадку диференційованого заліку).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивний туризм»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2019
		стор. 6 з 14	

- дослідницький метод;
- порівняльний;
- практично-наочні заняття на місцевості.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та розкритті особливостей розвитку туризму в різні історичні періоди у світі та в Україні.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2017.–153 с.

3.2.2. Вяткин А.А., Сидорчук Е.В., Немытов Д.Н. Туризм и спортивное ориентирование. – М.: "Академия", 2011.– 208 с.

3.2.3. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2 ч. / Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. – Л. : ЛДУФК, 2014. – Ч. 2. 176 с.

3.2.4. Федотов Ю.Н., Востоков И.Е. Спортивно-оздоровительный туризм: Учебник / Под общ. ред. Ю.Н. Федотова. – М.: Советский спорт, 2014.– 364 с.

3.2.5. Фокін С.П. Спортивний туризм: навч.-метод. посіб. / С.П. Фокін. – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2015. – 140 с.

3.2.6. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : підручник / Шандор Ф. Ф., М.П. Кляп М. П. – К. : Знання, 2015. – 334 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

3.2.7. Щур Ю.В., Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм. Навч. посібник. – К.: „Альтерпрес”, 2013. – 232 с.

Допоміжна література

3.2.8. Туризм и спортивное ориентирование: Учебник для институтов и техникумов физкультуры: / Сост. В.И. Ганопольский.: – М.: ФиС, 2010–240 с.

3.2.9. Спутник туриста. К.: Здоров'я, 2011. – 358 с.

3.2.10. Сайт туристичної бібліотеки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://tourlib.net> – Назва з екрану.

3.2.11. Fedotov, M., Vostokov, I.E. (2002). Sportyvno-ozdorovchyj turyzm [Wheelchair tourism]. The Soviet sports, Moskva, 364 p. (in Ukr.).

3.3.12. Grabowski, Yu.A., Skaliy, O.V., Scaliy, T.V. (2014). Sportyvnyj turyzm [Sport tourism]. Educational book - Bogdan, Ternopol, 304 p. (in Ukr.).

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

3.3.1. <http://www.fstu.com.ua/>

3.3.2. http://www.alpenverein.de/der-dav/geschichte-des-dav_aid_12067.html.

3.3.3. <http://www2.unwto.org/content/history-0#2000>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕН-ТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів			
	Денна форма навчання	Заочна форма	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1		Модуль №2	

Виконання завдань на практичних заняттях	1 семестр	1 семестр	1 семестр	2 семестр
	15 (сумарна)	-	15 (сумарна)	15
Ведення конспекту лекцій (на дистанційному навчанні - виконання творчих робіт)	5 (сумарна)	10	5 (сумарна)	-
Виконання контрольної роботи	-	-	-	20
Виконання тестової контрольної роботи	-	-	-	15
<i>Для допуску до МКР № 1-№ 2 студент має набрати не менше</i>	12 балів	-	12 балів	-
Ведення конспекту лекцій (на дистанційному навчанні - виконання творчих робіт)	10	-	10	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>			-	-
Усього за модулем	30	10	30	50
Семестровий екзамен	-	-	40	-
Усього за дисципліною	100			

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю (табл.4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивний туризм»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2019
		стор. 8 з 14	

60-66	Незадовільно	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59		FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е* тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Система менеджменту якості.
Робоча програма навчальної дисципліни
«Спортивний туризм»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 15.01.02-01-2019

стор. 10 з 14